

ఉ పో ధా త ము .

అనేక సన్యాసులకిన్ని శ్రేష్టమైన పాపభయములను
 పోలేయుటకును నిత్యాస్మయమును విచారించుటను ఆత్మ
 న్యాసమును విత్తదానములకును సాక సన్యాసులను కండ్ల
 గుడుడు గాంచునట్టి తెలివితేలిగిన సాధనమైతివ మానవు
 లారా, పండితులు సందితులు లాసరిజన్మమైతివను
 లు విచారించుచున్న సంగతి యొకటి. యామానసజన్మకు
 యున్నట్టి తెలివయ, అనయవములు యింక జన్మలకు
 లేవు. యింక ఎక్కి-పై న జన్మగణనము, యితర జీవుల
 పరేనే మానము వికటిని చూపినదము యొకరు ప్రతు
 ముండ యోగ్యులేకపోవడియు, అన్ని జీవుల పోషించినట్లే
 వనము యివాడు చేయు నెత్తురు మాంసముల మాంసము

లతో చేరి యెందుజూచినను దుర్గంధమైనటువంటి యీ
 పనికిమాలిన శరీరమును పోషించుటయును తర్వాత యీ
 పాదు ఘటమును విడిచి యితరజీవుల లోద్వాటు చనిపో
 వడమున్ను విచారించగా మృగపశుక్రిమి కీటకములతో
 సమమనిచెప్పటకు యేమిన్ని సందేహము లేకున్నది. అట్ల
 యిన మనపూర్వులు నరజన్మ శ్రేష్ఠింబని చెప్పినమాట
 ఉత్తదగునా లేదు. యెట్లనగా వ్యానులు వాల్మీకులు వశి
 ష్టులు భరద్వాజులు గౌతములు అత్రిజనకజాభీషణాక్షహోద
 అంబరీష శుక శౌనక పరిషీత్తు ఘట్వాంగద రుక్మాంగద
 అర్జున విశ్వమిత్రు అకూరిర అజామిళ శబరి కుచేల భృ
 గుడుఁమృకండు హనుమంతుడు గయండు సానండుడు
 కణ్వ గార్గ్యేయ బలి నారద తుంబరుడు మొదలుగాగల
 పూర్వపు మహానుభావులు గాక యిటీవల కలియుగములో
 ప్రసిద్ధిజెందిన మహానుభావులు బ్రహ్మంగారు పోతులూ
 రయ్య సిద్ధయ్య మస్తాను హజరత్తు మీరయ్య పెద్దదాసు
 రామదాసు కరీరుదాసు కమలాదాసు కాళిదాసు చిక్క
 య్య శంకరుడు సారంగధరుడు వెంగమృగారు వేమన
 గారు యాశ్వరమ్మగారు గోవిందమ్మగారు నాసరుగారు
 జ్ఞానానందులు సత్యానందులు నిత్యానందులు సదానందులు
 సక్కుబాయి మీమాభాయి రామాభాయి గోవిందయ్య
 గోరాభాయి మొదలుగాగల యిటువంటి మహానుభావులు
 యికసెందరో కోట్లకొలది నిత్యానిత్యమును విచారించి
 జగవ్యాపకమైన పరమాత్ముని స్వరూపములో వికసంధా
 నులయి తరుగలేని నిత్యానంద పరిపూర్ణమృదును

పాపము చేయుచున్నారట. ఇన్ని నీచులున్న వానవాసే
 మోక్షమును జెందిరి. గాని యితాజీవులేకయును మోక్ష
 మును జెందినటుల యిదివరకు గాని యిప్పుడు మనకండ్ల
 యెదుటగాని చూడనులేదు కనగనులేదు యెప్పుడు చెప్పను
 లేదు. గాన నరజన్మమే విగల శ్రేష్టరాని చెప్పటకు
 చెల్లినది గనుక నరులు కచారంపవలసిన యోచనయొక్కది
 మనము మనకండ్లయెదుట యెక్కస్త్రీ గర్భములును వారి
 యొక బాలికయో బాలుడో పుచ్చుటను చూచుచున్నాము
 గదా ఆబాలుడు యాగర్భములోనికి నెట్లువచ్చె నాగర్భము
 చేరకమునుపుదెచ్చటనుండెను. లగ్నగర్భము చేరినంతగా
 శరీరమువచ్చిరూపమాయె లిత్పూర్వము నానికీరూపమె
 ట్లుండె పాని అక్షేకదా మనము మనతల్లి గర్భములో
 నుంటిమి. మనము మన లగ్నగర్భమునకు రాకముం దెక్కడ
 నుంటిమి సరే పుట్టితిని బాల్యమందుచ యేమియు లేలి
 యక నుండులేల తిర్వాత యవ్వనంగాన మద కామమో
 హములచే నిండియుండులేల కామారమున సంసార జలధి
 లోబడి ద్వందాద్వందములు గౌరగౌరములు నుతిదుఃఖి
 ములు కలిమిలేములు మొదలుగాగల యాశలోపడి యే
 డ్యులేల వార్ధక్యమున శరీర అవయవములు లెహీనమై
 కషయ సౌఖ్యంబులేమియు నందక పరనుఖమింతైన లేక
 చచ్చెదనేమోయను భయముగలిగి వృత్యవనసుండము
 దెట్టుచు యిది కపటనాటకంబని తోచక యిట్టి దుష్ట
 మయి దుఃఖిరూపమైనట్టిదియు వైన యాబ్రతుకేకొరుచు
 యీశరీరమును కడుచుటకు యిష్టపడక కష్టపడలే

యిట్లుండగనే కాలపరిమాణము పూర్తియై చనిపోయెను.
 యాశరీరము నున్నచో లేక అగ్నిలోపైనను కలశిపో
 యెను. యాశరీరములో యుండియున్న జీవయోగము
 బోయెను. యిట్టిమర్మము తెలిసినవారే మానవులు లేకుం
 డిన దానవులటు యిట్టిమర్మనెరిగినవారే పునుజులులేకుం
 డిన దనుజులటు యిట్టిజ్ఞానము సహించినవారే సయిలలు
 లేకుండిన తరులటు యిట్టిమాయను నర్పించి సాధించిన
 పాపనభావాలకు నిత్యస్థితిమటు నిత్యస్థితిమటు నిత్య
 ముగిసిమటు యిట్టిబూర్జమును పట్టించలేక తిరిగిడి మూ
 గ, త్తులకు నిత్యస్థితిమటు నిత్యస్థితిమటు నిత్యస్థితిమటు.

స్వయము. స్వయము. స్వయము.

గ్రంథ పోషకులు.

విక్లిక్ కేట గామం.
 కనుపర్తి అదిశేషయ్య
 వెనుమల్లి సుబ్బారెడ్డి
 ,, రామమ్మ
 కోమారు పిచ్చిరెడ్డి
 బొందిలి బాలాజీంగ్
 లక్ష్మమ్మ
 బెల్లంకొండ బద్దెల్లి
 నిడవలూరు గామము.
 పోతిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి
 సిద్దిపురం గామం.
 వనమా ఆదెమ్మ
 దోర్నాల లక్ష్మమ్మ
 మంగలపూడి వెంకట్రామిరెడ్డి
 మీరియం సుబ్బమ్మ
 నంధూరు సుబ్బమ్మ
 డేగా లక్ష్మమ్మ
 నంధూరు మహాలక్ష్మమ్మ
 మరిపాడు గామం.
 బద్దిపూడి కనకమ్మ
 నాపూరు వెంకమ్మ
 సిద్ధవరపు శంకరమ్మ
 చెగ్గో కమమ్మ
 కాకాణి శిలమ్మ
 యిరుపూరు జానికమ్మ
 యిరుపూరు శేషమ్మ
 ముడిసుందిరమ్మ
 ముడి బోయమ్మ

ముడి సుబ్బమ్మ
 ముడి శేషమ్మ
 ఆశ్రమూరు తెలూకా
 మహిమలూరు గామం.
 వాకాటి నరసింహారెడ్డి
 రామకృష్ణారెడ్డి
 రామమ్మ
 వెంకటసుబ్బమ్మ
 లక్ష్మీదేవమ్మ
 దేపూరు కమలమ్మ
 చింతలపల్లి సుబ్బమ్మ
 నువ్వరుపాడు గామం.
 యేలూరు కామమ్మ
 ఆశ్రమూరు గామం.
 తాళపురెడ్డి నారసింహారెడ్డి
 లక్ష్మమ్మ
 శేషమ్మ
 యిప్పగుండ్ల రామచంద్రారెడ్డి
 చెంచమ్మ
 యిందూరు రామచంద్రారెడ్డి
 దోర్నాదుల రాఘవరెడ్డి
 శ్రీరాం శేషయ్య
 పరిశేల వెంకటసుబ్బయ్య
 బద్వేలి చిన్నపరెడ్డి
 గుండాల సుబ్బరామిరెడ్డి
 యింకా కొంతమంది
 వహిలి గామం.
 రాజా వెంకటసుబ్బయ్య

గంగా చిర్రపనాయుడు
ఆదూరు వెంకటసుబ్బయ్య
మేకా వెంకయ్యనాయుడు
కొప్పల వెంకటరెడ్డి
వాకిలి లక్ష్మీనరసయ్య
వాకిలి శేషయ్య
యడ్లపల్లి అంకయ్యనాయుడు
కూనల ఆదెపనాయుడు

సంగం గామం

కొణిదేల వెంకమ్మ

పెరమన గామం.

చేవూరు అయ్యమ్మ
గొట్టిగొండాం కొండమ్మ
చిరవెళ్ళ రాఘవయ్య
గండాం అయ్యమ్మ
యినగంటి చినకొండారెడ్డి
పడమటిపాలెం.

దెద్దుల కొండారెడ్డి

దువ్వూరు గామం.

యినగంటి అచ్చమ్మ
కంతం కోదండయ్య
చింగిరి చలమయ్య
కీకొలను గామం.
దగుమాటి రామలింగారెడ్డి

ముక్కాపురం గామం.

వెళ్ళకూరు శేషారెడ్డి

,, మహాలక్ష్మమ్మ

,, సుబ్బమ్మ

,, శేషమ్మ

,, అన్నమ్మగారు

మొలకల కమలమ్మ

,, శంకరమ్మ

నెంగారెడ్డిపాలెం.

ఆనం కనకమ్మ

నెల్లూరు కామమ్మ

పోలేపల్లి పిచ్చమ్మ

అన్నారెడ్డి పాలెం

గామిమ్మలూ అడరుమ్మ

యల్లయ పాలెం.

కాకుటూరు శీతారామిరెడ్డి

బొమ్మారెడ్డి పాలెం.

దువ్వూరు రామిరెడ్డి

చన్నపల్లిపాలెం

గండవరపు కోటమ్మ

నెంకన పాలెం.

సోమిరెడ్డి పిచ్చమ్మ

చెముడుగుంట సుబ్బమ్మ

శ్రీ గురు గోష్ఠి : ౨ మః .

నారాయణార్చనము .

సీ॥ సర్వవికారహస్తు నేతాంతు నేతింతు
భజయింతు పరమం పాదమును
ః శ్లోచ్యమిదం నమో నమో నమో
శరణజేతే దశస్థి శారదాంబ
వేదాంతపండితు లాదిక ఫలశ్రక్తి
మరుశీరశీమల మ్రోక్ష్యహరి
ప్రసాదంబ యతిగణ పరమేశ్వర సు
తస్వలంబేదమన్న భిక్షలేదు

తే॥ కాన దయయించి నామిద కరుణజూపి
పాదమునకు నర్చభావంబె పారజూచి
అంబులుండిన దిద్దుడీ వైసమనచు
అశ్రునమ్మితి నారాయణార్చనమ్॥

11॥ కెట్టలందును కేరు డెట్టినట్టులకాదు
 నిలకడగామది నిలువనలయు
 పట్టెనుని కేను చట్టెనంతనెగాదు
 కనిపెట్టెనలగల్గు గట్టెనలయు
 పట్టెనుని కేగాదు కేగకాలమున నాని
 తీసెత్తీసెత్తినెకల్పు తీయనలయు
 తీనినెంతనెకని త్రోసివేయగ రాను
 కానియుండినపాట్టి కరుసలొను

12॥ నన్ను తీనియుచుండిన వెనుకతాను
 నేనినానక బిడ్డయినెట్టెనట్లు
 నాధునేన్ద్రంబుయినాతీరు నొక్కపర
 అన్యమిత్రినారాయణాన్యమిన్ను॥

6

13॥ పదికొలలనుజూచె నుమానంక మంగును
 డెట్టినామ్ములనుపోడి డెట్టినామ్ము
 పోయెపోయెనుమతి పోలేమే నా కైను
 వాతీలేకయిన్నాళ్లు వలలనెట్టి
 సర్వంబునెక్కడ సాధించుగాలేక
 అజ్ఞానరమములలో నుండునుండె
 మొన్ననిన్నటిబోధ యెన్నడెరుగనిస్వామి
 పారిపోయెడిమతి చట్టుబడియె

14॥ యిట్టియానందమును నేను యెన్నడెరుగ
 మీరు చెప్పినయాజ్ఞకు మిగిలినదు
 నిఖిలమునుజూపుగురువులు నీవటంచు
 అన్యమిత్రినారాయణాన్యమిన్ను॥

7

శ్రీ: నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 మణిస్వరూపంబు తొలగిపోవు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 యెన్నడులేనట్టి యెఱుకగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 చానులహృదయంబు లోచనంబు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు

శ్రీ: నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు

శ్రీ: నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు

శ్రీ: నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు
 నారాయణానిన్ను సమీప్యంపీనగనా
 పాపపుణ్యము వేరుపరచగలుగు

నీ॥ జగతిలోపలనుండు జనసంఘములకెల్ల
 నరయదండముఁజెట్టి యభినుతింతు
 క్షితిసలోపలనుండు స్త్రీపురుషులకెల్ల
 సాష్టాంగములుజేసి పంతసింతు
 మహిలోనగలయట్టి మనుజవరులకెల్ల
 తగప్రజామంబులు తనియనిడుదు
 నిలపైనిజన్మించి నెలయుజీవులకెల్ల
 వందనంబులుజేసి వడిమతింతు

తే॥ అవనినినుడు జలఘటములన్నివిండె
 అటులపరమాత్ముడీ ఘటా లన్నివిండె
 వేరులేదుర యజ్ఞానమిడుపుమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణ జార్యనిన్ను॥

నీ॥ వినువేడినానయ్య ననుగావరాపయ్య
 నీదానుడనుబ్రోవు నీకుశరణు
 కడతేర్చరావయ్య కారుణ్యమివయ్య
 కాపాడవేమయ్య ఘనుడశరణు
 నీదానులనునేల నీకింతచానేల

నాపాలభూపాల సార్యశరణు
 ఆనందమునుగూర్చు అనలంబుచల్లార్చు
 అచలంబుచేకూర్చు ఆర్యశరణు

తే॥ దుఃఖజాలంబులంద్రోచు దొరవృశరణు
 నిర్మలానందహృదయుండ నీకుశరణు
 జగము సమముగజూచునో ప్వామిశరణు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణ జార్యనిన్ను ॥

సీ॥ నీతివా-క్యము నోట నిలచి చెప్పనివాని
 జన్మంబు జన్మమే జగతిలోన
 భక్తిమాగ్గములేక భాగ్యముండినవాని
 జన్మంబు జన్మమే జగతిలోన
 గాయత్రిమంత్రంబు ఘనతఁదెలియనివాని
 జన్మంబు జన్మమే జగతిలోన
 తల్లిదండ్రులమాట దాటెడిపందల
 జన్మంబు జన్మమే జగతి లోన

లే॥ తెలియనటువంటివారికి తేటపడదు
 దీనిభావము నెరిగిన దివ్యపరులు
 పరమపదివినిజెందంగ పాత్రులనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

8

సీ॥ నారాయణునిబోధ నమ్మియుండినచాలు
 సామవేదమునీవు చదివినట్లు
 నారాయణునిబోధ నమ్మియుండినచాలు
 నిలయజుక్వేదంబు దెలిసినట్లు
 నారాయణునిబోధ నమ్మియుండినచాలు
 పుడమియుక్వేదంబు నుడివినట్లు
 నారాయణునిబోధ నమ్మియుండినచాలు
 సకలపూజలెరింగి పలికినట్లు

లే॥ వాదమేలనధ్వరణ వేదమిదియె
 అనుచు పెద్దలునీరీతి అనతియ్య
 నిశ్చయంబుగమనసును నిల్పలేక
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

పీ॥ అజ్ఞానియొకటియే సుజ్ఞానియొకటియే
 అప్రమదములభేద మంతెగాని
 అజ్ఞానియొకటియే సుజ్ఞానియొకటియే
 వ్యవహారములులేక సమసిపోవ
 అజ్ఞానియొకటియే సుజ్ఞానియొకటియే
 పంచేంద్రియములు భస్మమైన
 అజ్ఞానియొకటియే సుజ్ఞానియొకటియే
 మానాభిమానముల్ మాయమయిన

తే॥ జ్ఞాని అజ్ఞానియొకటియే జ్ఞాతవేరు
 వేషములుదాల్చి అజ్ఞాని వెతలునిడవు
 భాషనేర్చిన బాధలు బాయవనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను ॥ 10

సీ॥ పాణినాథునిమీద పంతగించినసతి
 యమునిచేతులయందు అర్తిజెందు
 పాణినాథునిమాట పాటించిననట్టి
 కాంత కష్టములు కాలుదెరుగు
 పాణినాథునిబట్టి పలుమాటలడిగిన
 కొమ్మపాటును చిత్త గుప్తుడెరుగు
 పాణినాథుని మది పాలించికలియని
 మగువజేసిన మేలు మంటపాలు

తే॥ యువిదలందరుగుమిగూడి యొకరికొకరు
 తెలిపికొనుచును కాంతంబు దెచ్చుకొనుడు
 పాణినాథుడే దైవంబు భామకనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను ॥ 11

సీ॥ కల్లులొట్టెలు విప్పి కోళ్లనుఖండించి
 భక్షించు బహుదోంగ భడవలకును
 చిన్న పెద్దలమాట చెప్పబెట్టికెల్లెట్లు
 పీట్లాటలాడిన చెనటులకును
 వేసారకెల్లెట్లు వీసానికెక్కక
 సారాయితొగడి శ్వాసములకు
 ఆయాసమునులేక అలవాటుపడలేక
 పరకాంతలనుగోరు పాపులకును

తే॥ కడుగుబోవదు దుఃఖంబు వీరినెపుడు
 వీరముఖమును వీక్షించు వారికెపుడు
 గుఱిశిఖునంబు లెప్పుడు దోచుననగ
 అత్తినమ్మితివారాయ జాగ్రత్తనిన్ను ॥ 12

సీ॥ ఇన్నియుగంబులు నెట్లుగలించెనో
 కలియుగంబును నేను గాంచినాను
 ప్రథమపాదమునందె భయముగల్గెను నాకు
 మంచిజన్మమునిచ్చి ముంచివావు
 ఊరకున్నను గాని వైరంబుగల్గును
 పండుకొనుట కింట భయముగల్గు
 వేగులేచినదాది విభవవార్త లేగాని
 వేదశ్రుతులఘోష వినగరాదు

తే॥ మంచివారికి మర్యాద మానుకొనెను
 నూయమాటలు నిలయందు ముంచివాయె
 కల్లులాడుచు కాలంబు గడుపలేక
 అత్తినమ్మితి వారాయ జాగ్రత్తనిన్ను ॥ 13

శీ॥ రామనామము నోట రానట్టిరంగమ్మ
 చెంగమ్మ నెన్నికలో చేయుచుండు
 అచ్చమ్మ పిచ్చమ్మ ఆదెవ్వమాటలు
 అన్నమైననులేక ఆడగలరు
 పోలమ్మ రామమ్మ పొయ్యికాడంజేరి
 కొఱగానిమాట లా కొడట్టిగలరు
 కొండమ్మ ఆవల కొటమ్మ యావల
 కమ్మనైగతో మాట కానగలరు

తే॥ మంచిచెట్టరలే నట్టి మాటలెల్ల
 లోభమేగాని యుండదు లాభమనగ
 చూచిచూచియుయెన్నార్లు నుఖములేక
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను ॥

14

శీ॥ శాంతంబుగా నోట శంకరాయన్నును
 నారాయణాయన్న నర్థమొకటె
 కేశవాయనుపల్క గేరిచెప్పినగాని
 హరిహరి యనుమాట అర్థమొకటె
 పరమాత్మ తేజంబు భావమందునవిల్చి
 మనసు నేకముజేయ మామ్యులకును
 పల్కవేరగుగాని పరమార్థమొక్కటె
 మతములెన్నివిలప స్మతులెల్ల

తే॥ యెందుజూచిన వైలన్య మెరుకచేత
 భేదమంతైనలేకయే బాధలేక
 వెలయుచున్నారలని మది వెతలుమాని
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను ॥

15

సీ॥ నీదయ నానైన నిండియుండినచాలు
 పరుగెత్తుమననుచు పట్టుబరువ
 నీయాపునాచాయ నిలిచియుండినచాలు
 పద్మగుంజలలోని పారమేధువఁ
 నీయాపునాకంట నిండియుండినచాలు
 రూపనామక్రియలో రూపుమామ
 స్త్రీశేమనాప్రాపు నిండియుండినచాలు
 పాపరాశినివెంట పారదోల

తే॥ యెటులైనను యెన్నాళ్ళకేనిగాని
 యెన్నిజన్మంబులకుగాని యెరుకచేత
 విడువబోనయ్యెనెదంబు వెంటిపయ్యె
 అత్తనమ్మితి నారాయణార్జునిమ్మ

16

పీ॥ గుణబహితుడైన గురుడుయే జగతెట్టి
 గుణములారునుబట్టి కుదుటబెట్టె
 నిజగర్వవెరుకండి నీమంబు విడకండి
 సత్యంబుగమగొండి పౌఖ్యమండి
 మాయగురులమనవత్త మరిదారిలేదమ్మ
 బాధమెండగ నుమ్మ భక్తినుమ్మ
 మనునునిశ్చలమౌట మనముగోరినదౌట
 గురుబోధలేకున్న కుడరచెన్ను

తే॥ ఈన్నడున్నట్టునూపింప నున్నదగనూ
 బోధమననుకు పొసగింతు భూరిసుధమూ
 విషయ పౌఖ్యంబుమననుకు విషమవంగ
 అత్తనమ్మితి నారాయణార్జునిమ్మ

17

మీ॥ అనయ గుసంసార మగ్ని చండముగదా
 గురుబోధవిన్నట్టి గుణులకెపుడు
 పాకాంతలనుజూడ భయముగల్గెనుగదా
 గురుబోధవిన్నట్టి గుణులకెపుడు
 జీవసాంపయుకేయ చేతులూడవుగదా
 గురుబోధవిన్నట్టి గుణులకెపుడు
 కెడ్డలనేవయే పొద్దుగరుమరుగా
 గురుబోధవిన్నట్టి గుణులకెపుడు

తే॥ గురుప్రబోధలువిన్నట్టి గుణులనెల్ల
 నిట్టిగుణములనిలయందు నిలువనలయు
 సద్గుణంబులులేక దుస్సాధ్యమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణాగ్యనిన్ను॥

18

మీ॥ రామనామమునోట రాబల్కుటెల్లను
 నిలకడగామది నిలుచుకొరకే
 జపమాలమంత్రంబు శ్రద్ధగోరుట నెల్ల
 నిలకడగామది నిలుచుకొరకే
 శివరాత్రిచండుగల్ చేయుచుండుట నెల్ల
 నిలకడగామది నిలుచుకొరకే
 దానధన్యంబులు తగజేయుటెల్లను
 నిలకడగామది నిలుచుకొరకే

తే॥ కోర్కెలోనుండుమనసుకు కొదువకొదువె
 కోర్కెలేనట్టిమనసుకు కొదువలేదు
 కొదువలేనట్టిబుద్ధిని కోరినాడ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణాగ్యనిన్ను

19

మీ నారాయణాయంచ నోరబిడ్డకాదు
 గననేంద్రియమయచుల్ రాల్యకలయు
 నారాయణాయంచ నాలుకాడినకాదు
 పూర్ణేంద్రియాపేక్ష కట్టకలయు
 నారాయణాయన్న నానందమునుగాదు
 శబ్దంబునమముగా జాటకలయు
 నారాయణాయన్న పారాయణముగాదు
 త్వక్కింద్రియముగాల్చి రెరచకలయు

తే॥ యెచువు నలుపాదిరంగుల నెరుగిబోకు
 బయలైహృదంబటంచును భావమెంచు
 యిదియె సమగ భావంబు యెరుగుమనగ
 అస్మిన్మితి నారాయణార్యనిన్ను

20

మీ॥ నారాయణానిన్ను నమ్మిసండుకునేను
 నట్టిదెనివీడ న్యాయమయ్య
 దైవరబునీవంచు దనదనమ్మినవాని
 నిటుజీయనాయందు సేమిరెప్పు
 తలెదండ్రెనివంచు తపఃపాదములునమ్ము
 తనయునినిటువీడ తప్పదేమి
 తనయునియందున్న తపస్సులుబరికింప
 తండ్రుకిచ్చెల్లునా ధరణిలోన

తే॥ తనయునెడనేదైన తపస్సులున్న
 తక్షణంబునశిక్షించ తండ్రుకగునె
 నీవువిడిచినవిడలేను నిన్ను నేను

అస్మిన్మినినారాయణార్యనిన్ను ॥

21

పీ॥ రేలేదులేపయ్య లేకుంటేపోవయ్య
 యాకీతియగునందు యెరుగలేదు
 చెడ్డవాడనుకుంటే చెప్పిపోవగరాద
 చెప్పిపోయిననేమి చేయువాడ
 తండ్రికిపడుగురు తనయెలుండినగాని
 యెచ్చుతగ్గులమది వెంచబోదా
 యింతయేలనువాడు సర్వస్వమిటులుండ
 మాయందుమీ తేల మమతగల్గు

తే॥ మరువలేనయ్యమీయౌపు మానసంబు
 కరుణజాడుముమాయందు కడలిరమ్ము
 వీడునామంబుపానంబు నిత్యమనుచు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను ॥

22

పీ॥ అప్తమదంబుల నన్నంటియండినగా
 ననుగావమవిమిమ్ము నమ్మగలిగె
 పద్మణంబులనన్ను శంపుచుండగగదా
 ననుగావమవి మిమ్ము నమ్మగలిగె
 మూడవస్థలనన్ను మోంచుచుండగగదా
 ననుగావమవిమిమ్ము నమ్మగలిగె
 పంచేంద్రియంబులు చంచలించగగదా
 ననుగావమవిమిమ్ము నమ్మగలిగె

తే॥ వీనినదుమను నేడక్కి వినుగుమండి
 యెటులచూచిన దుఃఖంబు యెక్కువాయె
 చేదుకోవయ్య నీచెంత చేరియొందు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను ॥

23

సీ॥ చక్రగుంబులులేని సారంబునీరూపు
 చవిలేదుకాబట్టి చనరుయిటకు
 మూడవస్థలులేని యిరొంపునీరూపు
 చవిలేదుకాబట్టి చనరుయిటకు
 అష్టమదంబులు అంటవినీరూపు
 చవిలేదుకాబట్టి చనరుయిటకు
 వాడవేధములేక వర్తిల్లునీరూపు
 చవిలేదుకాబట్టి చనరుయిటకు

తే॥ అరయగంజయె పొనకం బనెడివారు
 పాలమీదను నాపేక్ష చడగబోడు
 యెంచిచూడగపాలనే యెక్కువనగ
 అత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిఘ్న॥

సీ॥ చూచితేబ్రహ్మంబు చూడంగవలెగాని
 వేరుచూపులుచూడ వెట్టితనము
 నడచితేగురువెంట నడువంగవలెగాని
 వేరుబాటలనడ్వ వెట్టితనము
 అడినసత్యంబు లాడంగవలెగాని
 వేరుచూటలునాడ వెట్టితనము
 పాడినసత్యంబు పాడంగవలెగాని
 వేరుపాటలపాడ వెట్టితనము

తే॥ విసగవలెనన్నునదోధ విసగవలయు
 చనగవలెనన్న గురుమాట చనగవలయు
 నమ్మవలెనన్న గురుమాట నమ్మవలగ
 అత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిఘ్న॥

సీ॥ పరకాంతగనినంత భ్రమిసిమాచెడిమది
 గురుపాదములునమ్మి కుదురబోదు
 సత్యంబుచెప్పమ సంకోశపడుమది
 గురుపాదములునమ్మి కుదురబోదు
 అన్నదమ్ములటంచు ఆపేక్షపడుమది
 గురుపాదములునమ్మి కుదురబోదు
 పరులమదూషించు పనికిమాలినమది
 గురుపాదములునమ్మి కుదురబోదు

తే॥ జీవరాశిని సమముగా భావమెందు
 మనసుతప్పక బ్రహ్మంబు మాగ్ధమయ
 యిరతమాగ్ధంబులన్నియు యెక్కవనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

28

సీ॥ సరిగమల్ పాడుచు సంచరించెడిమది
 నిశ్చలంబుగజేవు నెరుగబోదు
 యిరుగుపొరుగులపోరు వినిసంబ్రపడుమది
 నిశ్చలంబుగజేవు నెరుగబోదు
 తనకుమించినపనికి త్వరపడునామది
 నిశ్చలంబుగజేవు నెరుగబోదు
 కష్టమొచ్చెడివేళ కలకణించెడిమది
 నిశ్చలంబుగజేవు నెరుగబోదు

తే॥ నిత్యగిగ్గియునీయందు నిలుచుమనసు
 యట్టి విషయంబులన్నియు విడిచిపెట్టి
 యేకదృష్టినిమనసుకు యెరుగజేయ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

పీ॥ స్థూలదేహంబునికా మాడంగలేదాయె
మాత్మదేహంబునిన్ను జోరగలేదు
కారణదేహంబు కోసంగలేదునికా
జాగ్రతనీతూపు చాటలేదు
స్వప్నరబునీకేతు వచియింపలేదాయె
తమయాపునుషుప్తి తగలబోదు
యింకెట్లుమీతూపు యెరిగించవేమయ్య
యేలాగుచెతకిలే యెరుకపడును

తే॥ యిన్ని లేనట్టిమాగ్ధంబు యేదోయదియె
తన్నుయెరుగుతుదియంపు తత్వమునచు
నాకుజెచ్చంగమ్మిపై మనంబునుంచి
అశ్రునమ్మితి నారాయణ తాత్పర్యనిన్ను॥

పీ॥ గ్రంథంబులన్నియు కలయ్యచూచినగాని
గురువుచూపినబాట గురుతుగాదె
వేదంబులన్నియును వెదకిజూచినగాని
గురువుజూపినబాట గురుతుగాదె
సకలశాస్త్రంబులు చదివించూచినగాని
గురువుజూపినబాట గురుతుగాదె
గాయత్రిమంత్రంబు ఘనభావమునుజూడ
గురువుజూపినబాట గురుతుగాదె

తే॥ మననుభోసుండు మగ్ధులు మానలేక
చెడకి పాధింపనేమియు వేరులేదు
వేరుచలనంబులన్నియు వెకలటన్న
అశ్రునమ్మితి నారాయణ తాత్పర్యనిన్ను॥

సీ॥ తిథివారనక్షత్ర తెరదీసివేయగా
 సమరసభావంబు సరళిగాదె
 గొప్పకొద్దులనెడి గోడడ్డులేకున్న
 సమరసభావంబు సరళిగాదె
 తూర్పు పడమరయకొ మార్పులులేకున్న
 సమరసభావంబు సరళిగాదె
 మానాభిమానముకొ మడుగడ్డులేకున్న
 సమరసభావంబు సరళిగాదె

తే॥ యివియెమాయకు హేతువై వెలయుచుండు
 జరుగవలెనయ్య యివిలేని స్థానమానను
 విడువబోకున్న ఘనమంచు యెరుగజేయ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణ జార్యనిన్ను॥

30

సీ॥ భార్యపిల్లలమీద భ్రమశియుండునుకొంత
 సామ్రాజ్యలేవంచు సోలయుకొంత
 భూమాలలేవంచు పొరపాటుననుకొంత
 గొడ్డుగోదులచింత గొడవకొంత
 యిండ్లులేననికొంత యీగ్నంబుమరికొంత
 ధనమాలేదనికొంత ఘనముకొంత
 గురువుదొరకకకొంత గురినిల్చకనుకొంత
 చిత్రంబులనుకొంత చిక్కుకొంత

తే॥ కొంతకొంతంచునిదిజీవ కొల్లబెట్టి
 మననుయారీతి చెప్పుచు మాపుగడుపు
 పగలుయారీతి జెప్పియు పాడుచేయు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణ జార్యనిన్ను॥

31

శీ॥ గరువుచెప్పినబోధ గరిన్నిచూడరా
 జేహమేతాను దిగులుదొలగు
 గరువుచెప్పినబోధ గరిన్నిచూడరా
 సంపాదించితలు పమకిపోవు
 గరువుచెప్పినబోధ గరిన్నిచూడరా
 నేమిజేవుండును పెట్టిడును
 గరువుచెప్పినబోధ గరిన్నిచూడరా
 జహ్మంబునేను భక్తిగురు

నే॥ గతభవంబునజేసిన కన్యపలన
 గుణములన్నియునదిగాను కూటమగను
 కొరిపగణములు గరియందు కుదురివనగ
 ఆత్మనవ్విశ్రాంతి నారాయణార్థనిన్ను ॥

32

శీ॥ కనకంపుగట్టయిన భువనాతిచట్టయిన
 గడ్డిపావిత్రీబోధ గుణములేను
 గంతునామంబొందె రామనామంబొందె
 శబ్దంబుచెమిటికి సమమాగాది
 పోలునైననువొందె పాపాణమెక్కుటె
 శేధమెరుగనియట్టి సిన్నలకుమ
 భాగ్యంబువొందెయ భాగ్యంబువొక్కుటె
 మానసప్రభుగల మానవునకు

తే॥ యింద్రియంబు లుచునెమ ముంతజేయ
 పునసుమారినయిడియెల్ల పునకుపఖలు
 ముక్తిమగదనిపెడికము ముందయనగ
 ఆత్మనవ్విశ్రాంతి నారాయణార్థనిన్ను॥

33

పీః పీమగ్నైః పీతే రాసనేష్వరః
 నల్లపోయినదీవి కేమియెరుక
 యేడ్చియేడ్చియు గొంతు యండిపోవుటె గాని
 నల్లబోయినదీవి కేమియెరుక
 క్రిందమీదనుచూర్చి గిరిగిరిలాడిన
 నల్లపోయినదీవి కేమియెరుక
 సకరికిమనయేడ్వ వై సంబు దెలియక
 మనకు నేడ్చేపివారు మహినిగలరు

తే॥ అన్యతోన్యమోనన జన్మమేలు
 యనుటనశ్యమనుమాట మనసుకెక్కె
 యెట్టిమనుజుడుయెక్కువో యెరుగుకొరకు
 అన్యోపన్యోనారాయణాన్యోనన్తు॥

34

పీ॥ ఒరులనునిరించ యొప్పుకొందురుగాని
 లేన్నుతొనిందించి తలచలేరు
 వేరుమాపులుజూచి వెళుబొందుటె గాని
 తనమాపుతాజూచి తలచలేరు
 యితరులమాటలు యెగి తాళిజేసేరు
 తనమాటతప్పులు తలచబోరు
 యింకొకరినడత లెంచబోదురుగాని
 తననడతలోతప్పు తలచబోరు

తే॥ పుష్పినప్పుడేయూబుద్ధి పట్టుబడియె
 బ్రహ్మవాసినవ్రాలు దుర్భగములైన
 అన్యోన్యోనిగించునురువుని చూచుమనన

సీ॥ అలసశీనియులేదు అగకదున్నగవాళ

నీయందుమనసును నిలుపలేను

కలకాలమైనను కల్పతీయుదుగాని

నీయందుమనసును నిలుపలేను

కొడవలేచేట్టి కోరకోయుదుగాని

నీయందుమనసును నిలుపలేను

స్థగ్నోఽర్థులులేక పథ్యదం చెడిగాని

నీయందుమనసును నిలుపలేను

తే॥ ఆశహాసముయెరుగ దన్నటులగాను

ఆన్యమాటలసన్యంబు అంటనట్లు

నీగురూపంబునితరము నెరుగవనగ

ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

36

సీ॥ యిసకొండ అంకమ్మ యీచూరుపోలమ్మ

ముందరిపొటైమ్మ ముంగరమ్మ

కనకదుర్గైమ్మ గట్టుకొండాలమ్మ

గంగమ్మకామమ్మ గంపలమ్మ

చెంచుకాశేరమ్మ చెలగిక్కణ్ణాలమ్మ

నరయపిట్టలమ్మ నాగలమ్మ

మహాలక్ష్మిపహమ్మయి మారమ్మచౌడమ్మ

పిల్లలకాశేరి పిక్కలమ్మ

తే॥ యిట్టివేపతలెల్లను యిలనుకేర

చిక్కినానయ్యచిక్కాన చిలుకరీతి

దిక్కుదేలియకదైవాల దేవుడనుచు

ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

37

గరుబోధయినగాను కుక్కలగువులుగావు
యెడపాకనతోడ వెనుకటిరుగ
గరుసేవయినగాను గుణముంచవలెదీను
తిరుపెగాండ్లనుగాను తిట్టికొట్టు
గరుభక్తియినగాను గలదెలదురువజీరు
నగ్గిలోవలగాదు నలీక్షించంప
గరుపూజయినగాను గొప్పకిష్టముజీవ
కోడిపట్టుగాను గొంతుగోచు

యెందుకుజీవ యికనైన యెరుకగలేని
నడంపపలెనయ్యహింసయే నరికవనుచు
శాస్త్రసద్ధతి చెవులకు చాటుచుండ
అత్తనవిత్తనివారాయ తార్యోన్ను॥

పతి

కామమానీకింత కఠినహృదయంజేల
దాసులకిడనుండ భక్తిపెగనె
మోహమానీనెట్టి మూర్ఖులబుడచోపు
కెట్లయడనండ బద్ధియటవె
కోర్కెలలోభములారి శోరివేడెడిమిమ్ము
శక్తులయెడినుండ భావ్యమగునె
మదమస్సరిములార మరుపరేమోచనులో
నాథులయెడినుండ నలనమటువె

చాలుచాలునుమీతోడ సఖ్యమనుచు
జగమునందునున్న నెజ్జనులజూచి
వానివడలేచు దాతనీవనుచుకోరి
అత్తనవిత్తనివారాయ తార్యోన్ను॥

69

పీ॥ నీళ్ళలో కలచేప నీరు వెచకేనయట్లు
 నెదుక నేలనెదేవు మైత్రమనప
 నెన్నచేరనునుండ వెరుననేతికయేల
 కరగబట్టగనెయ్య గాచెమనప
 స్వల్పగణములుకడక నిల్పలేకనయాశ
 పరిముచేయగలేవు పండమనప
 చెడ్డగణములనీవు చెండివేయగలేక
 తిరుగులాడకపట్టి తిక్కమనప

తే॥ బలముగానక యాజల చరిములెల్ల
 తిరిగి తిరిగియున్నదులన్ని దిగులుకెంది
 కాలమంతయు గనలేక గడవెననగ
 ఆత్మనమ్మితివారాయ జాత్యనిన్ను॥

40

పీ॥ పసుభముల్వపుచిచ్చ భ్రమసియెండక చూడ
 నెండియంచును భ్రమయ నెరియగునె
 యెండ గాయుచునుండ యెండమావులజూచి
 నీరుగాభావించ నీరునగునె
 పాభాగ్యమున్నట్లు స్వప్నంబులోగన్న
 నిదురిలేచినతోడ విజమయగునె
 దారిలోపడియున్న తాడద్రోక్కియపగ్న
 విమమెక్కిననిచ్చెప్పి వెరుపనిజమె

తే॥ భ్రమయెలేకున్న కలదంచు పలుకిగిరి
 భ్రమయె బయలందు మున్నందు ప్రభవమొందె
 భ్రమయులేకున్న బయలకు బయలెయనెగ
 ఆత్మనమ్మితివారాయ జాత్యనిన్ను॥

41

పీ॥ తల్లిదండ్రులచేత తనువునభిసంబాదె
 తలచరాతలేదండ్రె దైవమనుచు
 తలేదండ్రెలేకున్న తామనులేడాయె
 తెలియరామృతంబు తేటపడగ
 తలేదండ్రులెందుకో తనయులెందుకొచుడ
 యెందుకోయేర్పాటు యెరుగరాదు
 యెందుకు సుఖదుఃఖ మెందుకు జన్మంబు
 అనుసంశయముగదా ఆపుజేయు

తే॥ యిట్టి సం దేహమంతయు ఓడిచిపెట్టి
 ఘట్టిచైత్యంబు మనసందు గదియిట్టి
 గురువుదరిజేర మోక్షంబు దొరుకునని
 ఆశ్రయమితి నారాయణార్థనిన్ను॥ 42

సీ॥ కలుతాగడి దుష్ట కర్మండు కర్మండు
 గడచునా యమలోక గతులుగాక
 పారాయిపూరించు చపలుండు చపలుండు
 పోవునా యమలోక పురముదాటి
 పుస్తీలగోరెడు పాపుండు పాపుండు
 కడలునా యమలోక గమెడిదాటి
 నాపాటిలేరనెడి నరపశ్వు నరపశ్వు
 నడచునా యమలోక నరకిమిడచి

తే॥ దుఃఖమీనాల్గు యమలోక దూతలయ్య
 వీటివిడిపించు వీలును వెతకీయ్య
 వీటివిడిపించ యమునికి వెరువడనగ
 ఆశ్రయమితి నారాయణార్థనిన్ను॥ 43

శ్రీ॥ గురువుల నింపించు కుటిలుల కరుకయె
 పగమగూఢంబైన పగమపదవి
 వెష్టలనిందించు పండుల కరుకయె
 పరమాత్మయనునట్టి భావమెరుగ
 యె తులను నిందించు యెలులకు యెరుకయె
 పగబ్రహ్మమనునట్టి పరమబయలు
 వేదమాషణశేయు నెభవలకరుకయె
 సాధుల ఆనంద సౌఖ్యపదవి

తే॥ తారతమ్యంబు దెలియని తామసులకు
 యెముడు నలవేళి యున్నాడు యెరుగగయ్య
 నమ్మునామాట న్యాయంబు ననుచుదెల్పు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను ॥

44

శ్రీ॥ క్రొవ్వబట్టినవారి కొరతవేయు యముండు
 నారాయణాయంచు నడువరాదె
 దుర్మార్గనరులను దుండించును యముండు
 నారాయణాయంచు నడువరాదె
 కోపంబుగలవారి కోదండమేయించు
 నారాయణాయంచు నడువరాదె
 జారచోరులబట్టి చేరంపములగోయు
 నారాయణాయంచు నడువరాదె

తే॥ వేదకాస్త్రంబు లీరీతి విశదపరుప
 పులులసమమంచు గుణముల పోల్చరేక
 దిక్కుదెలియక నీచె నాదిక్కుటంచు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను

45

సీ॥ శమన కింకరులతో సంసారమునుజేయ
మరగి మరచితిమయ్యె మదినిభక్తి
అలుషిల్లులువారె అన్నతమ్ములువారె
అక్కచెల్లెలువారె అంతుదెలియ
బాపమరుదులువారె బంధుపగ్గమువారె
అత్తమామలువారె అంతుదెలియ
వినతండ్రియె పరయ్య కెత్తండ్రి యె పరయ్య
ప్రాణన్నేహితులెపరొ పారజాడు

తే॥ మంచెఱ్ఱానంబు గలయట్టి మనుజునైన
పాడుజేసియు యమపురి కంపగలరు
వేరులేరయ్య కింకరుల్ వెరకుమనగ
అత్మసమృత్తివారాయ చార్మనిమ్మ ॥

46

సీ॥ భార్యిల్లులయెట్లు ప్రతుకుదురనియెడి
చింతమాత్రమెగీత చెరుపబోరు
యర్థ పారుగలజూచి యేడ్చుచుండులె గాని
తలవారిత తుడువను తరమె మనకు
కష్టమొచ్చినవేళ కడుదుఃఖపడుజేల
ముందుబెట్టినకష్ట మెందుబోను
యింతలేమిడివేను యెట్లోర్చునయన్న
కెట్టుకున్నను పృథ్వి పుట్టబోదు

తే॥ యిప్పుడనుకున్న కార్యంబు యేమికిద్దు
యెద్దివచ్చిన సమముగా యెంచవలయు
యిప్పుడైనను ముగిసెంబు యెరుగమనగ
అనుచు ని వారాయ చార్మనిమ్మ ॥

47

సీ॥ యముడు బెట్టెడిబాధ యెట్లోచ్చెదవునీవు
 అలుశ్శలునీకు అడ్డపడరు
 యముడు బెట్టెడిబాధ యెట్లోచ్చెదవునీవు
 లుశ్శించబోరన్న లెమ్మలెపరు
 యముడు బెట్టెడిబాధ యెట్లోచ్చెదవునీవు
 ప్రాణన్నేహితులడ్డ పడగబోరు
 యముడు బెట్టెడిబాధ యెట్లోచ్చెదవునీవు
 రప్పించరానియ్య తల్లిదండ్రు

తే॥ యొకరిమీదను యా కేసు యొకరికేల
 కన్య శేషంబు యాతీరు గలిగెగాని
 నీవు నిజమని నమ్మకు నిక్కవనగ
 అత్యవచ్చితి నారాయణా రక్షినిన్ను॥

48

సీ॥ కొటికిపడగొట్టి గొప్ప బొందెనగాని
 మనసుతృప్తినిజెంది మానుకొనదు
 వేదంబులునున్నా సాధించిననుగాని
 మనసుతృప్తినిజెంది మానుకొనదు
 భూపతియొట్టి భూములేదనగాని
 మనసుతృప్తినిజెంది మానుకొనదు
 గొప్పగాబంగారు కొండలు దొరకినా
 మనసుతృప్తినిజెంది మానుకొనదు

తే॥ మనసునకుచాలు భాగ్యంబు మహినిలేదు
 పరమ ఆనందమునుగూర్చు భాగ్యగురువు
 దరినిజేరిన మనసుకు తనివియనగ

అత్యవచ్చితి నారాయణా రక్షినిన్ను॥

49

సీ॥ మట్టిగుంటను బెట్టి మన్నుగప్పెడిమేను
 సబ్బబిళ్ళలతోటి స్నానమేల
 కుక్కలు భక్షించు టక్కుబొమ్మకు నేల
 పట్టించుధోవతల్ పరుపునిండ్లు
 కట్టెపుల్లలుచేర్చి కాల్చివేసెడిమాయ
 ఘటములేలనుకీర్తి గౌరవములు
 నెత్తురు మాంసంబు నిండుబొమ్మకు నేల
 బంగారు నగలను చూగుడెట్టి

తే॥ యేహ్యమనుచును మన్మంబు నెరుగబోరు
 తెలియలేరయ్య మాయను తొలుగలేరు
 యిట్టి బూటక మెరుగుట యెవరొయనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

50

సీ॥ తలదండ్రులకు నెల్ల దహనకర్మలుచేయు
 తనయునికేమైన దడుపుగలదె
 తనయీడువారంత తనయెదుట మృతినొంద
 మనగతియేమంచు కనగలేరె
 పక్కలోనున్నట్టి బాలుండుచనిపోవ
 జననికేమైన జంకుగలదె
 పోయెపోయెనటంచు పొగ్గాడుటయెగాని
 యేమిచిత్రమటంచు నెరుగబోరు

తే॥ యిట్టికపటంబుగల్పించు యీశుడెవడో
 కపటసూత్రంబు యెరిగెడి ఘనుడెవండో
 సర్వమయుడవునీవె సర్వంబుయనుచు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

51

శ్రీ॥ లిఖితమయ్యెడియుండు లేమలొచ్చెడివేళ
అనుభవించక తీరదయ్యమనకు
సుఖదుఃఖములురెండు జొరవారువేళలో

అనుభవించక తీర దయ్యమనకు
లాభనష్టంబులు లభ్యమయ్యెడివేళ
అనుభవించక తీర దయ్యమనకు
గౌరవంబుపకీర్తి ఘటించువేళలో
అనుభవించక తీర దయ్యమనకు

తే॥ దైవముఁధించునీరెండు రెప్పుబోవు
ఒక్కతీరునకాలంబు నుండుటరుదు
ఎపుడు విడదయ్యకన్మంబు నెవరిననిన
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥

52

శ్రీ నొసట వ్రాసినవ్రాలు నొకతీరుగానుండ
కోరినభాగ్యంబు కూడగలదె
ముందటికర్మంబు మూలమిప్పుడురాగ
భగవంతుడిట్టిన ఫలముగలదె
ఆర్యులొడడిమాట అపహాసమునుజేయు
పాపరాశికిమంచి బ్రతుకుగలదె
పరమాత్ముడేపాటి పక్షపాతియుగాదు
నీవిచ్చినంతయే నీకునిచ్చు

తే పంచభూతంబులకుజైన బరగువాడు
యింద్రియంబులచేప్తుల నెరుగువాడు
రాత్రిపగలునులేనిరా రాజనంగ
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥

53

సీ॥ అన్నపస్త్రముగల్గి అరిగియుండు దేమకే
 మురుగుగొలుసులటంచు ముచ్చటించు
 మురుగుగొలుసులుగల్గి మోహంబునిడబోడు
 రాళ్లకప్పులుపుడగ్గ నవలగోరు
 కింఁదెకాసులుగోరు ఘనపరకములోగోరు
 చంద్రహాసములాదె చాలగోరు
 శక్తిలేకనుపుడమి చనిపోవులే గాని
 మరణంబులేకుండ మానగోరు

తే॥ అపహచ్చిత్రంబునియన్న నగవియగు నె
 రాజ్యమంతయురాగోరు రాకయున్న
 తెలియరావట్టిదొడ్డింబు తీరడవగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణాద్యనిన్ను॥

54

సీ॥ ప్రపంచులేడంచు రత్నరసపబోడు
 ధనమదాంధముగల్గు తొనమానన
 సొమ్ములులేవంచు సొలయనేలనునీవు
 యెపుడుజూచిన భయం బెరుగమనన
 విల్లులేరంచు పేరాన నీకేల
 మనముబట్టగనేమి మంచిగలేగ
 యశములేడంచును అతిచింతెనీకేల
 మనుజుల మెచ్చుకోలో మనమనేల

తే॥ యన్నిరూపంబులెత్తియు యలనుమాయ
 ఎక్కనియ్యదు అచలంబు ఎరుగనీడు
 తొలగి నడువర సౌఖ్యంబు దొరకుననగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణాద్యనిన్ను॥

55

సీ॥ కోపంబు యనియెడి ఘోరమృగముజంప
గడ్డంబు బెంచిన ఘనుడవీవె
కామకోధంబునెడి కారు పులులనుజంప
కాషాయమునుగట్టు ఘనుడవీవె
మదిమల్పరములను మడపు శేన్ఘనుజంప
రుద్రాక్షుదాల్చిన రుద్రుడీవె
మోహ లోభములను మొనగాండ్ర జతజ
వీభూతి పూసిన వీరుడీవె

తే॥ శెంచవలెనన్న గడ్డంబు బెంచవచ్చు
పూయవలెనన్న భూతిని పూయవచ్చు
నిలుపలేరయ్య గుణములు నిక్కమనగ
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

56

సీ॥ యింద్రియంబులమత్తు హీనపరచియెకదా
వేమనార్యులుభువి వెలయగలిగె
యింద్రియంబులమత్తు హీనపరచియెకదా
బ్రహ్మంబు సిద్ధయ్య బడసెకీర్తి
యింద్రియంబులమత్తు హీనపరచియెకదా
తరిగొండ వెంగమ్మ పరముజేరె
యింద్రియంబులమత్తు హీనపరచియెకదా
మస్తాను హజరత్తు మహినివెలసె

తే॥ రామదాసును కబీరు రమణమీర
జరుపుచున్నారు మహిమలు జగతియందు
గాన వైరాగ్య మిలయందు గాంచుమనగ
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను

57

నీ॥ మొగ్గే పువ్వును దెచ్చి మొప్పి చేతికినివ్వ
 పెట్టవలసినచోట పెట్టబోడు
 పిల్లికూనను దెచ్చి క్రియముతో బెంచిన
 పాలకుండనుదోయు పంతుమిడదు
 ఉండ కుండగబోదు ఉల్లిగడ్డకు కంపు
 పన్నీగు పూసిన బయలుచడుసు
 లోకవాసనయ నెడి లోభంబుచేడరుడు
 పరమ ఆనందంబు పాడుజేయు

తే॥ ఉల్లికంపకు పన్నీరు నోర్చనట్లు
 చల్లపాత్రను నిలదోయు పిల్లియట్లు
 చలనమునకొడి అచలంబు తొలగుననగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణా ర్యనిన్ను॥ 58

నీ॥ యేమిరా యీనటన యెంచి చూడగ స్ఫుట
 ఉత్తమాటలుగావు ఉన్నదింతె
 నిరిసంపదలు గల్గి చెలగుచుండెడివేళ
 బంధులే యూరూర పారజూడు
 కలిమిభాగ్యముతగ్గి కష్టంబులోనున్న
 యున్నట్టి బంధువుల్ ఉత్తదాయె
 చేతుల కష్టంబు చేయుచుండిననాస్య
 సతి సుతుల్ నీకింపు జరుపగలరు॥

తే॥ శక్తిలేకను కష్టంబు పైపలేక
 యూతకణ్ణియు చేబట్టి యూగునాడు
 పలుకనివ్వరు నోరెత్తి పాపమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణా ర్యనిన్ను॥ 59

పీఠే తనువు మాంసబాద్యే తన్నియె వ్యవాయంచు
 తన్నించుచుండులే తారకంబు
 రూపంబు లేదంచు మాధితెలిసినవెన్న
 సాధించుమానులే సాంఖ్యమగును
 చెల్లు మేమియులేక చెడగుండగనిల్వ
 అమనస్సు యనగాను అనియెసుమ్ము
 అదియె జీవన్ముక్తి అదియె పరిపూర్ణంబు
 అదియె బ్రహ్మయిక్యంబు అనుట బాధలు

తే॥ ఇట్టి పరిపూర్ణ మహిమను ఎరుగు నరులు
 జన్మ జన్మంబునకుగాని జరుగబోరు
 నిక్కమనగను ఈబాట చిక్కుకొరకు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥ 60

పీఠే ముద్రలోపల బయల్ ముందుగన్నడుగాని
 సర్వంబు బయలంచు చాటబోదు
 ముద్రటంచును మనము మరియొచుండుటగాని
 ఎగురు టెద్దుప గంత ఎత్తురీతి
 వేరుపస్త్రపుజాపు వెట్టిముద్రిలునేల
 తనుతాను జూచుటే తగినముద్ర
 తన భార్గ్యనిడనాడి తగినట్టి పనియంచు
 విటకత్తై పొందుకై వెతకేనట్లు

తే॥ సుఖము లేకున్న గొప్పకు సుఖముటంచు
 ఏడ్చుచున్నారె నిజమును ఎరుగలేక
 బయలు కన్యంబునంతయు బాధయనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥ 61

సీ॥ అరయముద్రలు వైదు అంటిచూడకయున్న
ముక్తి లేదనియొకడు మరియుచుండు
శాంభవి ముఖ్యుకి సారమెరిగిన జాలు
పనిలేని పాట్లని పలుకునొకడు
భేచరి భూచరీ క్రియసాధకతాని
పట్టుకొడువకుమంచు పలుకునొకడు
మధ్యలక్ష్మ్యముచాల మంచిదయనిచెప్పి
వాడుచుందురు మనుజు వరులుచాల॥

తే॥ వీటివల్లను బ్రహ్మాంబు విదితమగునె
పంచముద్రల పట్టించు పరమముద్ర
ఎరుగవలెనన్న మోదయ యెదమనుంచి
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను

82

సీ॥ అతిథి వాకిటజేరి ఆరచి భిక్షుముజేడ
ఆదరించుటగాదె అచలపదవి
కొట్టితిట్టియు తన్ను కోపించువారిని
ఆదరించుటగాదె అచలపదవి
తన శత్రువులనెల్ల తనకు మిత్రులటంచు
ఆదరించుటగాదె అచలపదవి
నొప్పించ కొరులను నొవ్వకుండగతాను
ఆదరించుటగాదె అచలపదవి॥

తే॥ ఇట్టి సద్గురు దరిజేర యిమనుకర్మ
అట్టిగొరువులు దొరకుట యరుదనంగ
నీకు అన్యము నితరుల నెరుగలేక
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

83

సీ॥ సాఁజంగమబాండ్ర సాతాన్నిల్లులు
 గొల్లకమ్మలులెడ్లు కుమ్మరులును
 బోగమిడిగఁకుర్క బండబక్కదొమ్మర
 బండపాములయెరుక వ్రాహ్మకులము
 యానాదిచెంబడి యలమకప్పలసడ్డి
 కంసాఁమంగలి కమ్మరులును
 బొందెఁబ్రతాజా బోయసుకాలి
 మాలమాదిగఁచెంచు మరాటిదెస్త

తే॥ రజకగంధస్ఫుడాసర నిరాజ్యవాందు
 అరరెయిక పటనాటకం బరిసిచూడ
 పరగబొందెలు పరమాత్మయొకటన
 ఆస్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను 72

సీ॥ యెలులుయేనుగపులుల్ యెనుములెడ్డుబింక
 తోడేండ్లపంచులు దుష్పలొంటె
 కుక్కలుపిల్లులుగాడ్డె గుఱ్ఱఃబునక్కలు
 సీమకుక్కచిఱుత సింహములును
 గొట్టెకోతులుమేక కుందేస్సమెంటపల్
 కస్తూరివృగములు కణితలేట్టి
 ముంగిసముచ్చంగి ముండ్రపందియొడుత
 యుడుముతోండయుల్లి నూసరెల్లి

తే॥ అరరెయిక పటనాటకం బరిసిచూడ
 పరగబొందెలుపేరు పరమాత్మదొక్కడె
 అనెడివాక్యంబరీతిని ఆరయమనగ
 ఆస్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥ 73

నీ॥ కాకికోవెలచిల్క కాజుకొంగయు నెమలి
 గుడ్లగూబలుగద్ద కోడిచిలువ
 పుమడికంఠెశిచుక పాలపిట్టలంకి
 గోరంకికొక్కెర గూడబాతు
 నల్లంచినకచిత్ర నారాయణాపక్షి
 కంకణబీరంగి కంపకోడి
 గిజిగాడిసాపవ గిన్నికోళ్ళనుడేగ
 పొట్టిపాతులుగువ్వ బోరవలును

తే॥ అరరెయిక పటనాటకం బరసిచూడ
 పరగబొందెలువేరు పరమాత్ముడొక్కడే
 అనెడివాక్యంబురీతిని అరయుమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

74

నీ॥ వెలగవేపియువేప వెమరుచింతయుజువ్వ
 మట్టినిర్వనమునగ మామిడపితే
 చందనముచందము చొబూరగిమద్ది
 పొన్న పొగడలునిప్పు పునుగుజామ
 శేకటూకియుకుప్పు టెంకాయకుంకుడు
 నేరేడుమారేడు నెద్దివద్ది
 పంసరేగునుతాడి పచ్చరిగన్నేరు
 అరటియీతయుఁప్ప అరెగొట్టి

తే॥ అరరెయిక పటనాటకం బరసిచూడ
 పరగజన్మంబునొక్కటే ఫలితమేరు
 అనెడివాక్యంబురీతిని అరయుమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

75

సీ॥ గడ్డిమూగయునుంటి గజ్జారితనమును
 చెముడునన్నియుగూను చిస్తిశలలు
 దెచ్చిపిచ్చియుజెట్టి దెలిమితనైత్యము
 గొడ్రాలునత్తియు గులకమ్మ
 మందమతిమూఢ్వ మరుపునంగియుఁగింతు
 తొట్టిమొద్రయుబొల్లి దొంగతనము
 కతినముదురొత్తిగ్గ కపటంబుఁబెల్లి
 పాపకర్మకులభ్య ఘోరమిదియు

తే॥ అరరెయికపటనాటకం బరసిచూడ
 పరగజన్మంబునొక్కటే ఘోరమేదు
 అనెడివాక్యంబుఁజీతని అరయుమనగ
 అత్తునమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను.

76

సీ॥ కాంతకమవమంబు సత్యంబునుగుణంగా
 సిరియుసంపదమంచి శివునిభక్తి
 నిర్భయముఅనంచ నిపుణునిమ్మపటి
 నీమూలగ్రంథములు నిత్యమానంచ
 భూతదయాక్షాన పుణ్యదానంబులు
 భేతరహితముచాల బీదరక్ష
 దేహసౌందర్యంబు తెంపునదైత్యంబు
 పుణ్యకర్మకుఫలము పుడమినిదియె

తే॥ అరరెయికపటనాటకం బరసిచూడ
 పరగజన్మంబునొక్కటే ఘోరమేదు
 అనెడివాక్యంబుఁజీతని అరయుమనగ
 అత్తునమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

77

శ్రీ యాదరగాలికి నీతాకురాలునా

చలిగాలికొనికునా చట్టరాయ
 ఊగగల్గెనెమోనూ ఉడతపూపులతోడ
 జాలకజోపునెగజమ్మ శునకమునకు
 తముకజోపువెగిరి తగరుటాపలతోడ
 వెళ్లబారువెలయల్ వెండకెరని
 చేటతోః పరంగ చెదురుసేపే ఘంట
 భూమియుకడలనె పులేయవాన్వ

తే॥ భారవేరైన అపరోక్ష భానియె పుడు
 చలనమునకు నేపాటియు తొలగబోడు
 కోటికొక్కరు యాతీయ కుదురునవగ
 అన్మనమ్మిరి వారాయ జాన్యనిమ్ను॥

76

శ్రీ॥ అలహాశ్చంద్రున కాగాధనందశుర
 డెట్లయ్యెనోమిత్త డెంచుమాడ
 ననుడెంచెనిమిత్త డనిభావమందున
 యెట్లయ్యెనోకష్ట మెంతబెట్టె
 గోపన్నకుమమిత్రు గొప్పగాలానీషు
 యెట్లయ్యెనోకష్ట మెంతబెట్టె
 పారంగధుడెంచె జనసంచుచిత్రాంగి
 యెట్లయ్యెనోకష్ట మెంతబెట్టె

తే॥ శక్యలేకన్నతీర్తిని కెందరేడు
 గానశక్తిని మిత్రుగా గాంభవలయ
 కంఠకుననట్టిదిదియో జగతియశగ
 అన్మనమ్మిరి వారాయ జాన్యనిమ్ను॥

79

సీ॥ మాదజ్జమునందు జొప్పించనంటెను
 సాధ్యంబు గాదయ్య జగతియందు
 గోవుపాలనుపిండి గోసంటికెక్కింప
 సాధ్యంబు గాదయ్య జగతియందు
 తనకుగల్గిననుతుల తనలోననిమిడింప
 సాధ్యంబు గాదయ్య జగతియందు
 వేటివెల్లువత్రొప్పి వెనుకకునడిపించ
 సాధ్యంబు గాదయ్య జగతియందు

తే॥ షడ్గుణంబులుపీటితో సహముగాద
 గుణములారుటినిలయందు కూర్చోవేయ
 జన్మరహితంబునిలయందు జయమనంగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

80

సీ॥ బ్రహ్మాండమందరియు పాలించుపరమాత్మ
 జీవుడ నేనంచు చెప్పగలేక
 ఆనందమునునెపుడు అనుభవించెడిబ్రహ్మ
 ఘోసనియఃఖంబు అందగలేక
 రూపనామములేని రూపాంతకుండిల
 ఖండరూపములెత్తి గడుపగలేక
 యేవికారములేని యేకాక్షరుండిల
 అఖిలవికారంబు లంటగలేక

తే॥ తెలిసి తెలియనివారికి తెగనిగొడవ
 తెలియవలనయ్యగురునిచే తేటపడగ
 తెలియనటువంటి వారికిది తిక్కయనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

81

సీ॥ అయ్యోధ్యనిడిరాము డడవికేగినరీతి
 పరిపూర్ణమిడియాశ్రమ బయలుదేరె
 నశరరాజురుతుపర్ను నమ్మికొలచినయట్లు
 అజ్ఞానమునకొగ్గి ఆశ్రమముండె
 చందాలుడా హరిశ్చంద్రుదిట్టినయట్లు
 నార్యుయింద్రియములకు నణగియుండె
 తనరూపమునుమారు డిట్లునిశ్చేవడి
 ఆశ్రమాంసపుడేహ మండగలేగె

తే॥ నమ్రదు తనరాజ్యపదిపేకి నరగినట్లు
 మరలమహిళలు హరిశ్చంద్ర మారుగాను
 జరుగనలెనయ్య యిహమిడచి సత్యమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥

82

సీ॥ మహిమిహభాషలు మతములెన్నగమనకు
 తరముగాదిలలోన తరచిచూడ
 కన్నడమింగ్గిమే ఘనతతురకము తెనుంగు
 అజుసంస్కృతభాష లవనిలోన
 శివబౌద్ధపాపండ శ్రీకృష్ణమతములు
 కైన్దిస్తుమహమ్మదు క్రమముగాను
 రామానుజాహిందు రాజమతములయచు
 పలుకుజనులకులేదు పరమపదవి

తే॥ యిట్టిమతబాషలయందు యెంచలేదు
 మతములెన్నయిన గుణముల మాన్వలేవు
 మతములెనట్టిదేజ్ఞాన మహిమయనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥

83

సీ॥ మనసునిలుకడజీరు మాన్దంబుగనుగొన్న
యితరమతములతాను యెంచబోడు
మనసునిలుకడజీరు మాన్దంబుగనుగొన్న
అన్యైరంబులనాడె అరుగబోడు
మనసునిలుకడజీరు మాన్దంబుగనుగొన్న
అన్యజీవులజంప నరుగబోడు
మనసునిలుకడజీరు మాన్దంబుగనుగొన్న
తనువ్రత్యం గారంబు తాల్చబోడు

తే॥ కాననిటువంటిదాని గాంచువారె
కెట్లగుగానినిరదుల కిలుపరాదు
అనుభవంబునుమాటల కంబడనగ
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను

84

సీ॥ పంచభూతముకల్ల పంచేంద్రియములారె
పరగినైదును ప్రపంచమారె
కన్నుముక్కునునోరు కర్మంబు కాయంబు
పంచాక్షరమనుచు పలుకుబధులు
పంచాక్షరమునెపుడు పతనచేయుచునుంటె
అయిదుమతములచేరె అణగగలవు
అయిదునొకటిగజేయు ఆరెడెపోబగ జెట్టి
పట్టినయీశట్టు పట్టవలయు

తే॥ యిట్టిమన్తంబుచెలియుట కిలనుజనులు
భూతిరువొక్కజడలను పొందుగోరు
వున్న లేకున్న నొకటియై వుండుననగ
ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

85

సీ॥ రుద్రాక్షలకుజ్ఞాన రూపంబుకలదన్న
గజరాజురుద్రాక్ష కట్టలేదు
భూతిబూసినజ్ఞాన పూర్ణులొనవియన్న
సారింగధరుడెట్లు సలుపలేదు
జడలు పెంచుటపల్ల జన్మరహితంబన్న
జనకజడేపాటి జడలు పెంచె
కామాయమాలవల్ల కల్లుమోక్షంబన్న
కట్టెనామార్కండు ఘనుడుచుందు

తే॥ కోర్కెతోవేయు వేషంబు కుటిలమన్న
తనకుతావచ్చువేషంబు తొల్చినలయు
కపటవేషంబువిజయను గాంచవనగ
అశ్రునమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

86

సీ॥ అశ్రుమామశుదిట్టి అనన్విరుతుకుటకన్న
వననాళిదినిజీప మొడలవచ్చు
మగనిమరదులదిట్టి మసలుచుండుటకన్న
భక్తింశగన్నేరు పప్పుమేలు
అన్నదమ్ములదిట్టి అవన్విరుతుకుటకన్న
వరివేసుకునిభువి వొరగవచ్చు
పాపాత్ములనుజేర బరగుచుండుటకన్న
పరులెరుగకమభావి బడుటమేలు

తే॥ పురుషస్త్రీజాతులెవరైన పుడనినిట్టి
జీవనము గొరినిలనుండు జీవకన్న
తొగిగుటయు మేలుకనుమను భరణీయనగ
అశ్రునమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

87

సీ॥ శివశివాశివశివా శివశివాయ నమః
 శివలోకమందునా చెలగుచుండు
 హరిహరీహరిహరీ హరిహరీయనమః
 నైమంతపురమునా పరలుచుండు
 రామరామరామ రామయ్యయనమః
 పుణ్యలోకమునందు పారలుచుండు
 కృష్ణకృష్ణకృష్ణ కృష్ణయ్యయనమః
 విష్ణులోకమునందు నెలయుచుండు

తే! జగతిలోపలగలయట్టి జనులలోన
 నెవ్వరైననునీరీతి నెనరుగన్
 భజనచేసినసౌభాగ్య పదయనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥ 88

సీ॥ ధక్షులగాపాడి పదపులిచ్చెడివిద్య
 నారాయణొల్లపు నమ్మరయ్య
 సాధులగాపాడి సౌఖ్యంబులిచ్చెడి
 నారాయణొల్లపుడు నమ్మరయ్య
 దాసులగాపాడి దరిజీర్చునేవుడు
 నారాయణొల్లపుడు నమ్మరయ్య
 కవివరులగాపాడి కరుణజూచెడిస్వామి
 నారాయణొల్లపుడు నమ్మరయ్య

తే॥ భాగ్యభోగంబు లిలగోరు పాపజనులు
 మోక్షమననెద్ది నెరుగరు మూఢజనులు
 కట్టెకడతేరుమాగ్గంబు గాంచరనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥ 89

నీ॥ కోడిపెట్టతోసమము గురువుగానెంచుకీ

కోడిపిల్లలుశిష్య కోటులెంచు

వేసవాక్యములనెడి నెరువుదిబ్బలుత్తవ్వు

తమపిల్లలకునిచ్చు తత్వబోధ

అజ్ఞానమునుగద్ద నటుదూరమునజూచి

భవమనిపిల్లలకు భయముపీర్చు

ప్రాయమొచ్చినతోడ పాదోలునుగాని

పిల్లిగద్దకుమధ్య పెట్టబోరు

తే॥ మంచి హితగురువుశిష్యుల మహినిగాంచి

కలిగిస్వతబుద్ధిచరిమును గాంచువరకు

విడుడుసగురువునీ నెరుగుమనగ

ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

90

నీ॥ రాజ్యంబులేదన రాజులందరుయేరి

మనముచ్చటలుయెంత మానరయ్య

గ్రంథంబులన్నియు కల్పించు కవులేరి

మనముచ్చటలుయెంత మానరయ్య

మాటతప్పనియట్టి మహిపతులేరయ్య

మనముచ్చటలుయెంత మానరయ్య

వెయ్యేండ్లుబ్రతికిన వేస్తొందరుయేరి

మనముచ్చటలుయెంత మానరయ్య

తే॥ అట్టిమహానీయులందరు అరగినారె

మలపోలికవూరిలో మాటలేల

అనెడిసామ్యంబు మనబ్రతుకు అరయుమనగ

ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

91

శ్రీ॥ కాష్ఠచేతులలేని కరిమొండెమైనను
 బ్రతుకజూచునుయార బహుదిన్యాస్థు
 సిరిసంపదలపోయి చీకాకుచడుచున్న
 బ్రతుకజూచునుయార బహుదిన్యాస్థు
 తినుటకన్నములేక తిరుపమెత్తుచునున్న
 బ్రతుకజూచునుయార బహుదిన్యాస్థు
 విశ్వరూపునుబోయి అపకీర్తిపాలైన
 బ్రతుకజూచునుయార బహుదిన్యాస్థు

శ్రీ॥ యిదియెజన్మంబునకునార హేతువయ్యె
 యింతతాపత్రయమెగాని యిడమయముడు
 చచ్చువారలు పూరకె చావరనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

92

శ్రీ॥ కులకాంతశయ్యపై కూడియుండెడివేళ
 పాలుమాలికచేయు పాడునిద్ర
 పరస్త్రీలశయ్యపై పవ్వళించినయపుడు
 అంతులేదురనిద్ర అంటరాదు
 పద్మాసనమువేళి పరమాత్ముస్మరియింప
 అప్పుడెమరపించు ఔరనిద్ర
 చోరత్వమునకెల్లి సాత్తులెదకెడివేళ
 భస్మమైపోవునా పాడునిద్ర

శ్రీ॥ జ్ఞానమునకు నజ్ఞానకాండమునకు
 మంచిమాటకునిలచెడ్డ మాటలకును
 చలముగలదన్న నిపిరెండు సవతులనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

93

సీ॥ బాల్యమందునయాట పరుగులెత్తుచునుండు
 తీరికెప్పుడులేదె తిక్కమనస
 యవ్వనంబునస్త్రీల యాగడంబులనుండు
 తీరికెప్పుడులేదె తిక్కమనస
 కామరమునగల్గి కర్మసంసారంబు
 తీరికెప్పుడులేదె తిక్కమనస
 వాధిక్యమందున వణకుగొనఁగలనుండు
 తీరికెప్పుడులేదు తిక్కమనస

తే॥ యట్టిజన్మంబునరదజ్ఞాన మిడువకున్న
 తీరికింకెప్పుడుండునే తిక్కమనస
 మంచిగలిగించుగురునెదుక మౌనమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిమ్ను॥

94

సీ॥ కల్పవానతికెక్కి ఘనతబొందినగాని
 మనసునిలకడలేక మంచిలేదు
 రామకోటియైవాని రామభజనలచేయ
 మనసునిలకడలేక మంచిలేదు
 ఆమరనిఘంటులు అరమెరిగినగాని
 మనసునిలకడలేక మంచిలేదు
 గోదానభూదాన కోట్లుచేసినగాని
 మనసునిలకడలేక మంచిలేదు

తే॥ కోర్కెతోచేయుధన్యంబు గొప్పయైన
 కొద్దిఫలితంబుమాత్రము కూడివచ్చు
 భగవత్పాఠ్యమగజేయ ఫలమనంగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిమ్ను॥

95

సీ॥ చీట్లాటవైమది శివునియందుంచిన
 చిక్కదామోక్షంబు చిటికెలోన
 పరస్త్రీలవైచేమే పరమాత్మునెడనుండ
 చిక్కదామోక్షంబు చిటికెలోన
 గృహకృత్యములయాశ గురునియందుంచిన
 చిక్కదామోక్షంబు చిటికెలోన
 విశ్వరూపలయ ఆప్తయందుంచిన
 చిక్కదామోక్షంబు చిటికెలోన

తే॥ చోరుడొక్కడుకంటె చొచ్చువేళ
 యెంతబాగ్గై నుండునో యెరిగినీవు
 యింద్రియంబుల నారీతి యెరుగవనగ
 ఆత్మసమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

96

సీ॥ సతిసుతులపోషించ సకలపాపముజేయు
 చచ్చిపోయినవెనుక చాకుటెవరు
 ధనధాన్యములుబహు తాపంబుననుదాచు
 తానుచచ్చినవెనుక దాచుటెవరు
 ప్రాణన్నేహితులంచు బహుసంతసమునుండు
 జీవమిడిచినతోడ న్నేహమెవరు
 భార్యతత్వలక్షణ పగట్టినాధించు
 పరిలోకమునకేగ భార్యయెట్లు

తే॥ అష్టబంధనతోకట్టె నౌరమాయ
 సక్కబంధనమిడదీయు వరకుచాల
 కష్టమికలేదునులభంబు గాంచుమనగ
 ఆత్మసమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను

97

సీ॥ అలుషిల్లలుతనకు అణగియుండకయున్న
 సంసారమదిగొప్ప సాగరంబు
 అన్నతమ్ములుతనకు అణగియుండకయున్న
 సంసారమదిగొప్ప సాగరంబు
 సిరిసంపదలుబోయి చిక్కులాచ్చినతోడ
 సంసారమదిగొప్ప సాగరంబు
 బీదతనమునభాగ్య పేరాసగలిగిన
 సంసారమదిగొప్ప సాగరంబు

తే॥ సప్తజలధులనీదియు వైపవచ్చు
 యిట్టిసంసారమొకఘంటయీదరాదు
 ధరనుయీకప్తమునుదీప్త దైవమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను

98

సీ॥ కాశిరామేశ్వరం కాశహస్తియుకంచి
 తిరుపతరుణాచల తిరువళూరు
 శ్రీశైలవిరుపాక్ష శ్రీపండరీపురి
 సంఘంబుమిదురయు తుంగభద్ర
 పాపవిమోచనా భద్రాచలంబును
 శ్రీపురాంతకమకోటి తీర్థవాది
 శ్రీరంగమయ్యోగ్య శ్రీరామతీర్థంబు
 మంగళగిరిడిల్లి గంగయమున

తే॥ తిరిగిచూచుటమంచిదే తెలివిగల్గి
 యేమిఈస్తానభరితంబు యేమియంచు
 యెందుకేర్పరచిరోపెద్ద రెరుగుమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

99

సీ॥ రాచకురుపులు మేనా రణగందులును తీట
 గజమరదయు పైత్య గాచకారుకు
 తలనొప్పిజ్వరములు చామరకజన్నెలు
 కడుపునొప్పియొక్కల కండ్లుకలక
 కీళ్లునొప్పులులూట్లు కినురుపొటునుజలుబు
 మలబద్ధకముచరుకు మడిమిపోళ్లు
 పెద్దగోగముచచ్చు పిత్తవాతంబులు
 కూలనొప్పులుపొడలు నుల్లిదిండ్లు

తే॥ చీము నెత్తుతుమాంసంబు చేరినట్టి
 యిట్టిజన్మంబుపైమోహ ముతగలిగె
 మత్తునిడువరకు నిదిదెలియ మరుగుయనగ
 అత్మసమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

100

సీ॥ ధనముసంపాదించి ధరమేటియాసన్న
 అలకుబేరునికన్న అధికమున్నె
 చదువుచదివెయుజగతి సాధించవలెనన్న
 శారదతోసాటి చదువబోలు
 సౌందర్యమున నేను జగతికక్కువయన్న
 మన్మథుసరితూపు మహినిలేరు
 బుజబలాధ్యముచేత భువి నేలెదముయన్న
 సమయకురిండునెకాల యమునిచేత

తే॥ ధనముకొర్యంబుచదువుకు ధరణిలోన
 అధికుడనిచెప్పరాకంబు అంతులేదు
 పరగ్రహహోదవవనియే పదవియనగ
 అత్మసమ్మితి నారాయణార్థనిన్ను॥

సీ॥ ధనధాన్యములమది తగలకుండినగదా   101
 గురువులమేమంచు కులుకుటకును
 అవనికనకమువెండి కాశనిడచినగదా
 గురువులమేమంచు కులుకుటకును
 వాయువీరనునట్టి నైరమిడచినగదా
 గురువులమేమంచు కులుకుటకును
 జింహగుహ్యమరెండు చెడరకుండినగదా
 గురువులమేమంచు కులుకుటకును

తే॥ యిదియె అజ్ఞానమనునట్టి నిలనుమాయ
 జీవుడను పేరుదీనికే చెలగుచుండు
 పీటికిడికించదేవుడై వెలయుననగ
 ఆత్మనన్నితి నారాయణార్థనిన్ను ॥   102

సీ॥ మంచిమాటలుబైట మాట్లాడగమనచ్చు
 కపటరాజుమదిలోన కలుగవచ్చు
 పరులకుధక్త్రంబు బాగజెప్పగవచ్చు
 తానుబీదలగొట్టి తరుమవచ్చు
 కాస్త్రప్రదత్తులంత చదివెప్పగవచ్చు
 తానుసుగుణమారేక తప్పవచ్చు
 గురువుత్రులటంచు కులుకుచుండగవచ్చు
 జారచోరములెల్ల జరుపవచ్చు

తే॥ మాటలెప్పుడుకపటంబు మాన్పరేవు
 చదువులెప్పుడుగుణమాల చంపరేవు
 పకరికొరకేయుడేమింబువలదనంగ
 ఆత్మనన్నితి నారాయణార్థనిన్ను ॥   103

పీ॥ మేమధికమంచును మిట్టిపడులేలను
 మరణంబులేకుండ మానగలరె
 మేమధికమంచును మిట్టిపడులేలను
 మలమూత్రములు రాక మానగలరె
 మేమధికమంచును మిట్టిపడులేలను
 మాంసదేహమువేరు మార్చగలరె
 మేమధికమంచును మిట్టిపడులేలను
 యింద్రియవ్యాపార మీడగలరె

తే॥ జననమరణంబులును సర్వ జనులకొకటె
 అగ్ని నీరును పృథివికి అంటులేక
 నరులకంటవసాధులు నగుదురనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

194

పీ॥ మేలుకొనుమోదీవ మేలుకొనుమోదీవ
 చూపుతెక్కువగాక చూడునపుడె
 మేలుకొనుమోదీవ మేలుకొనుమోదీవ
 కరచరణములుపుష్టి గలుగునాడె
 మేలుకొనుమోదీవ మేలుకొనుమోదీవ
 చెవులకుశబ్దంబు చేరునాడె
 మేలుకొనుమోదీవ మేలుకొనుమోదీవ
 తెరుపుమరుపులులేక తిరుగునాడె

తే॥ పూతకర్తయుచేపట్టు కుండునాడె
 కుక్కిమంచంబులోచేర కుండునాడె
 మేలుకొనువాడుజగమున మేటియనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జునిన్ను॥

105

సీ॥ లాలిపాడవెదిప్య లాలిపాడవేజీవ
 లాలినారాయణా లాలియంచు
 లాలిభక్తులపాల లాలిరత్నముమల
 లాలినారాయణా లాలియంచు
 లాలివరములనొరపు లాలిగురువులగురువు
 లాలినారాయణా లాలియంచు
 లాలిముక్తికిదాత లాలియుక్తికిదాత
 లాలినారాయణా లాలియంచు

తే॥ లాలియోపరమానంద లాలిలాలి
 లాలిపరిపూర్ణ గుణనిధి లాలిలాలి
 అనెడిపుణ్యలుమోక్షాని కర్తులనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥

సీ॥ అజ్ఞానమునుబాపి ఆనందమొసగెడి 106

గురుస్వాములారతి కొనుడుకొనుడు
 జీవభావముబాపి చెలగిబ్రహ్మముజూపు
 గురుస్వాములారతి కొనుడుకొనుడు
 పూర్ణలోకంబు వుపముడెల్పెడిస్వామి
 గురుస్వాములారతి కొనుడుకొనుడు
 జన్మరహితముగల్గ బాడదెలిపెడిదేవ
 గురుస్వాములారతి కొనుడుకొనుడు

తే॥ కొనుడువోస్వామిహారతి కొనుడుకొనుడు
 పచ్చకర్పూరమనుమాయ ప్రజ్ఞయనెడి
 పల్లెరమునందుహారతి పట్టుమనగ
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్చనిన్ను॥

సీ॥ పెనుమల్లేవశంబు మునిపాలగోత్రంబు
 పంటకులంబున పరగఘనులు
 రమణసుబ్బారెడ్డి రామాంబకును నేను
 ఆగార్తృజాడనూర యాఖ్యుడగుచు
 నారాయణార్జ్యనీదేర నీశతకంబు
 గావించితినిగాని కవినిగాదు
 గురువుచెప్పినమాట మరలచెప్పితిగాని
 గొప్పమెప్పులుగోరి చెప్పలేదు
 తే॥ వాదభేదంబు కోర్కెంబు పదలుపరకు
 నేను నీవను తత్వంబు నిలుచుపరకు
 దేవ యీ శతకమున్నీవు గావుమనుచు
 ఆత్మనమ్మితి నారాయణార్జ్యవిన్ను॥

108

నారాయణార్జ్య శతకము-

* సంపూర్ణము -

అపూర్వానుభవ సిద్ధముగ తయారుగాబడిన,
నయనచందోదయము.

ఇది అమూల్యము:—నేత్రములయందలి పోరలు
 పువ్వులు, తిమిరము, నవీన కాచరోగములు, దూరశ్చి
 ప్తి లేక నన్నని పెస్తువులు గనబడకుండుట, పొగవలె
 మంచువలె గనబడుట, మంటలు, నీరుగారుట, పుసం
 గట్టుట, పిటకములు, రేచీకటి, కంటిలోపుండగుట,
 నొప్పులు గలుగుట, గంగరలాడుట, రెప్పుల మూదముగ
 నుండుట, రెప్పలవాపు, రెప్పలపుండ్లు, రెప్పల వెంట్రు
 కలు రాలుట, దుర్మాంసములు, సంజలు, దురదలు,
 దివ్యే సూర్యకాంతి చూడనివ్యక్త యెరుపువర్ణముగలిగి
 చీకరించుకొని యుండుట మున్నగు నేత్రరోగముల నన్ని
 టిని నిస్సందేహముగ తొలగిద్రోలి స్వభావదృష్టి నింపుగ
 నిచ్చుటయేగాక అభివృద్ధిచేయును.

ఏలాటి నేత్రరోగములు లేనివారు సైతమీ
 యంజనమును సక్రితుగా వాడుచునచ్చిన పూర్ణదృష్టి
 నిచ్చి యేలాటి వ్యాధులనెన్నిటికీ రాకుండజేయును.

ఒకతులము సీసా వెల రు 4—0—0
 (అరతులము 2—0—0) కాలుతులము రు 1—0—0

నేత్రరోగ లక్షణములను వివరముగా వ్రాయించి
 పంపిరేని అందుకు యుపయోగమగు యాషధములకు
 అయ్యే ఖరీదేవేసి వి. పి. గా పడబడును.

వి. రాఘవేంద్రశాస్త్రి
 బరకురూరు

ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರೀಯರು

SL No. 739

13700